

NORGES HØYESTERETT

Den 19. april 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Webster, Kallerud og Arntzen i

HR-2018-730-U, (sak nr. 18-044357STR-HRET),

I.

A

(advokat Daniel Sannerud Storrvik)

mot

Påtalemyndigheten

II.

B

(advokat Maggi Vineshaugen Rødvik)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anker over lagmannsrettens lovanvendelse, saksbehandling og straffutmåling i sak om overtredelse av straffeloven 1902 § 219 første ledd / straffeloven 2005 § 282 og straffeloven 1902 § 228 / straffeloven 2005 § 271.
- (2) A og B er tiltalt for overtredelse av straffeloven 1902 § 219 første ledd og straffeloven 2005 § 282, jf. § 15 for krenkelser eller medvirkning til krenkelser mot deres felles datter, tiltalens post I. A er i tillegg tiltalt for overtredelser av straffeloven 1902 § 228 første ledd og straffeloven 2005 § 271 for å ha utøvd vold mot deres felles sønn, tiltalens post II.
- (3) Nord-Troms tingrett avsa dom 2. desember 2016 med slik domsslutning:

- "1. A, født 00.00.1971, frifinnes for tiltalebeslutningen post II.
2. A, født 00.00.1971, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 228 og straffeloven (2005) § 271 til fengsel i 45 – førtifem – dager.
- Fullbyrding av straffen utsettes med en prøvetid på to år jf. straffeloven 1902 §§ 52-54 og straffeloven 2005 § 34.
- Varetekt kommer til fradrag med én dag jf. straffeloven 2005 § 83.
3. A, født 00.00.1971, dømmes til å betale saksomkostninger med 2 500 – tusenfemhundre – kroner.
4. B, født 00.00.1979, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 228 og straffeloven (2005) § 271 til fengsel i 30 – tretti – dager.
- Fullbyrding av straffen utsettes med en prøvetid på to år jf. straffeloven 1902 §§ 52-54 og straffeloven 2005 § 34.
- Varetekt kommer til fradrag med én dag jf. straffeloven 2005 § 83.
5. B, født 00.00.1979, dømmes til å betale saksomkostninger med 2 500 – tusenfemhundre – kroner.
6. B, født 00.00.1979, og A, født 00.00.1971, frifinnes for krav om oppreisningserstatning til C f. 00.00.2008."

(4) Påtalemyndigheten anket dommen. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for tiltalens post I for så vidt gjaldt B og tiltalens post I og II for så vidt gjaldt A, i tillegg til straffutmålingen.

(5) Hålogaland lagmannsrett avsa dom 3. januar 2018 med slik domsslutning:

- "1. A, født 00.00.1971, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 219 første ledd og straffeloven (2005) § 282 og straffeloven (1902) § 228 første ledd/straffeloven (2005) § 271 til fengsel i seks måneder. Fra straffen kommer et fradrag på tre dager på grunn av utholdt varetekt, jf. straffeloven § 83.
2. B, født 00.00.1979, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 219 første ledd og straffeloven (2005) § 282, jf. § 15, til en straff av fengsel i 120 dager. Fullbyrding av 60 dager av straffen utsettes med en prøvetid på to år, jf. straffeloven (1902) §§ 52-54 og straffeloven (2005) § 34. Fra straffen kommer et fradrag på en dag på grunn av utholdt varetekt, jf. straffeloven § 83.
3. A dømmes til å betale saksomkostnader til det offentlige med 2 500 – tusenfemhundre – kroner.
4. B dømmes til å betale saksomkostnader til det offentlige med 2 500 – tusenfemhundre – kroner."

(6) Dommen er avsagt under dissens, da en av meddommerne stemte for at A og B skulle frifinnes på alle punkter, og deretter at deler av As straff og hele Bs straff skulle gjøres betinget.

(7) A og B har anket til Høyesterett.

(8) As anke retter seg mot lagmannsrettens lovanvendelse under tiltalens post I, saksbehandlingen under tiltalens post I og II og den samlede straffutmålingen. Det er i korte trekk anført at

lagmannsrettens lovanvendelse under tiltalens post I er feil, da lagmannsretten synes å ha lagt til grunn uriktig terskel for straffebestemmelsens anvendelsesområde. Det anføres videre at lagmannsrettens domsgrunner under både tiltalens post I og II er mangelfulle, da de ikke er tilstrekkelig til å overprøve om lagmannsretten har lagt til grunn riktig lovanvendelse. Det er heller ikke i tilstrekkelig grad vektet bevis for og imot domfellelse. Den samlede straffutmålingen må uansett anses for streng.

- (9) Bs anke retter seg mot lagmannsrettens lovanvendelse, saksbehandling og straffutmåling. Også her anføres det at lagmannsretten har lagt til grunn uriktig terskel for anvendelse av straffeloven 1902 § 219 / straffeloven 2005 § 282. Lagmannsrettens domsgrunner må også anses som mangelfulle. B skulle uansett kun vært idømt en rent betinget dom ettersom hun er hovedomsorgsgiver for begge barna.
- (10) Begge de domfelte anfører at de har ankerett etter straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum, ettersom forholdet i tiltalens post I ble nedsubsumert av tingretten til straffeloven 1902 § 228 første ledd / straffeloven 2005 § 271. A har i tillegg vist til at han ble frifunnet for tiltalens post II i tingretten.
- (11) Påtalemyndigheten har tatt til motmæle og anfører at det ikke foreligger noen feil i lagmannsrettens lovanvendelse, saksbehandling eller straffutmåling. Premissene lest i sammenheng gir ikke grunnlag for å hevde at lagmannsretten har forstått loven feil. Domsgrunnene må for alle tiltalepunktene anses tilstrekkelige.
- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (13) *Tiltalens post I*
- (14) De ankende parter ble av tingretten dømt for det straffbare forholdet beskrevet i tiltalens post I, riktignok etter en mildere straffebestemmelse. De har da ikke ankerett etter straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum, jf. Bjerke m.fl., *Straffeprosessloven*, 4. utgave, side 1156, med henvisninger til rettspraksis.
- (15) Utvalget kan ikke se at ankene over denne tiltaleposten gjelder spørsmål av betydning utenfor den foreliggende sak, eller at det av andre grunner er særlig viktig å få ankene prøvd i Høyesterett. Samtykke til å fremme denne delen av ankene gis derfor ikke.
- (16) *Tiltalens post II*
- (17) A ble av tingretten frifunnet for tiltalens post II, men i lagmannsretten dømt i samsvar med tiltalen. Anken kan derfor bare nektes fremmet dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at den ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum jf. andre ledd fjerde punktum. En ankenektelse på dette grunnlag skal være begrunnet, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (18) Den ankende part har anført at det ikke fremkommer i dommen at lagmannsretten har vurdert og vektet bevisene for og mot domfellelse, men kun referert datterens "usammenhengende vitneprov".
- (19) Det følger av straffeprosessloven § 40 femte ledd at domsgrunnene i saker behandlet av meddomsrett skal "angi hovedpunktene i rettens bevisvurdering". Lagmannsrettens flertall har

funnet "det bevist ut over enhver rimelig tvil at tiltalte har slått D ved minst en anledning". Til grunn for denne bevisvurderingen ligger sitater fra det tilrettelagte avhøret av datteren der hun forklarer seg om slag mot lillebroren. Det vises også til at datteren har fortalt det samme til en ansatt ved SFO, beredskapsmor, en ansatt i barnevernet og under en legeundersøkelse i november 2015.

- (20) Utvalget kan ikke se at domsgrunnene ikke oppfyller kravet i straffeprosessloven § 40 femte ledd. At datteren avga en troverdig forklaring under det tilrettelagte avhøret, fremgår av flertallets begrunnelse for domfellelse under tiltalens post I. Det er på dette punkt mindretallets begrunnelse avviker fra flertallet. Det fremgår av sammenhengen at datterens troverdighet har stått sentralt både for flertallet og mindretallet.
- (21) For øvrig viser utvalget til Rt-2011-172 avsnitt 29 og Rt-2013-169 avsnitt 12 der det legges til grunn at en utilstrekkelig begrunnelse for bevisvurderingen sjelden vil være opphevelsesgrunn med mindre sentrale punkter blir "stående uforklart".
- (22) Utvalget finner det på denne bakgrunn klart at anken over tiltalens post II ikke kan føre frem, og at heller ingen andre grunner tilsier at denne delen av anken behandles av Høyesterett.
- (23) *Straffutmålingen*
- (24) As ankerett for så vidt gjelder tiltalens post II, omfatter også den samlede straffutmålingen. Ankende part har under henvisning til Rt-2014-1011 anført at straffen er for streng.
- (25) Når det gjelder overtredelser av straffeloven § 219, har Høyesterett lagt til grunn at det klare utgangspunktet er at det skal være ubetinget fengselsstraff, jf. eksempelvis Rt-2014-1011 avsnitt 24. Hva gjelder straffens lengde vises til Rt-2015-1115 der domfelte i en treårsperiode hadde slått to små sønner med flat hånd, og hvor Høyesterett sluttet seg til lagmannsrettens utgangspunkt på fengsel i ti måneder.
- (26) Den idømte straff gjelder vold mot to barn, der voldsutøvelsen mot datteren har vært ansett så alvorlig at den rammes av straffeloven 1902 § 219 / straffeloven 2005 § 282. Lagmannsrettens flertall fant at voldsutøvelsen mot datteren fant sted over en periode på halvannet år, og delvis gjaldt slag ved bruk av belte. Dertil kommer at sønnen bare var snaut halvannet år da voldsutøvelsen mot ham fant sted. Utvalget kan på denne bakgrunn ikke se at det er noe åpenbart misforhold mellom straffutmålingen og det nivået som følger av Høyesteretts praksis, jf. straffeprosessloven § 344, og finner det klart at straffutmålingsanken ikke kan føre frem.
- (27) Høyesteretts ankeutvalg finner det på denne bakgrunn klart at anken for så vidt gjelder de forhold hvor A har ankerett, ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum.
- (28) Ettersom ankeutvalget finner at heller ikke denne delen av anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, gis det ikke samtykke til ankebehandling, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd andre punktum.
- (29) Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING:

Ankene tillates ikke fremmet.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)

Riktig utskrift: